

Δικηγορικός Σύλλογος

Ηρακλείου

2002

ΕΦΕΤΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Είναι νόμος επειδή είναι δίκαιο και δεν είναι δίκαιο επειδή είναι νόμος
Μοντεσκιέ, Το πνεύμα των Νόμων

Στις 18 Σεπτεμβρίου 1906, ο Αλέξανδρος Ζαΐμης αντικαθιστά στην Υπάτη Αρμοστεία της Κρήτης τον Πρίγκηπα Γεώργιο Γαλφιτουδάκη. Η νεαρά τότε Κρητική Πολιτεία προσπαθεί να ανασυντάξει τις δυνάμεις της, να επουλώσει τις πληγές της, να δημιουργήσει κράτος δικαίου. Οι ανάγκες πολλές και επιτακτικές, τα μέσα πενιχρά, αλλά η Κρήτη οφείλει όχι μόνον να φανεί αντάξια της ιστορίας της, μα και να αποδείξει στη Δύση ότι είναι ικανή να σταθεί και να λειτουργήσει ως σύγχρονο κράτος. Στις 8 Φεβρουαρίου 1907 ο Ζαΐμης ορκίζεται πίστη στο Σύνταγμα που εισηγήθηκε η Β' Συντακτική Συνέλευση υπό την προεδρία του Α. Μιχελιδάκη (τεύχος Α, φύλλο 7 της Επισήμου Εφημερίδος της Κρητικής Πολιτείας). Τα άρθρ. 87επ. αυτού του Συντάγματος, του περίφημου για τον ριζοσπαστισμό, την προοδευτικότητα και τις καινοτομίες του, ρυθμίζουν τα περί δικαστικής εξουσίας: Η δικαιοσύνη απονέμεται υπό των δικαστών, σαφώς διοριζομένων συμφώνως προς τον δικαστικόν οργανισμόν. Με το αρθρ. 93 ορίζεται ότι:

Ιδρύεται και δεύτερον Εφετείον εδρεύον εν Ηρακλείω, με περιφέρειαν τους Νομούς Ηρακλείου και Λασιθίου.

Οι λόγοι που οδήγησαν στη λήψη μιας τέτοιας απόφασης είναι προφανείς: το σχήμα της νήσου, η κατανομή του πληθυσμού, η δυναμική ανάπτυξη των κυριότερων πόλεων, η οικονομία που ασθμαίνοντας αναπτύσσεται, η πληθώρα των υποθέσεων που προέρχεται από τις ανατολικές περιοχές. Το Εφετείο

Το κτίριο της παλαιάς Νομαρχίας, στο οποίο στεγάστηκε το Εφετείο Ηρακλείου. Παλαιότερα απετέλεσε το ανάκτορο της πόλεως, που φιλοξένησε τον πρίγκηπα Γεώργιο. Η φωτογραφία απεικονίζει την τελετή υποδοχής του στην πόλη, με παρατεταγμένη την τιμητική φρουρά του αγγλικού στρατού. Μετά την κατάργηση του Εφετείου Ηρακλείου, στο ισόγειο του κτιρίου εγκαταστάθηκε για ένα διάστημα η Βικελαία Βιβλιοθήκη.

Κρήτης, που εδρεύει στα Χανιά, δεν μπορεί να υπηρετήσει την ισονομία. Η ανάγκη μετακίνησης από τις ανατολικές περιοχές προς τη δυτική Κρήτη δημιουργεί προβλήματα, αποθαρρύνει τους παράγοντες της δίχης να καταφύγουν στον δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας και τους στερεί εν τέλει τις ίσες δυνατότητες στην απονομή της δικαιοσύνης. Με το διάταγμα υπ' αριθ. 10, που δημοσιεύεται στην *Επίσημον Εφημερίδα της Κρητικής Πολιτείας* (εν Χανίοις, τη 8η Φεβρουαρίου 1907) με τίτλο: *Περί οργανώσεως Εφετείου Ηρακλείου και Πρωτοδικείου Σφακίων*, η ίδρυση του Εφετείου Ηρακλείου γίνεται πράξη. Ο επί της Δικαιοσύνης Σύμβουλος Α. Κριάρης, με τη διαταγή υπ' αριθμ. 99, καθορίζει τα περαιτέρω: Τόπος συνεδριάσεων το Νομαρχιακό¹ κατάστημα Ηρακλείου πρώτος Πρόεδρος Εφέτων ορίζεται ο Σωτήριος Χαραλάμπης, Γενικός Εισαγγελεύς ο Νικόλαος Μανωλίδης και Εφέτες οι Αλέξανδρος Πηλείδης, Ιωάννης Χατζάκος, Πέτρος Φούμης και Πέτρος Ταταράκης.

1. Είναι το ενετικό Palazzo Generale, στη θέση του σημερινού Πάρκου Θεοτοκόπουλου. Η Νομαρχία Ηρακλείου στεγάστηκε εκεί μέχρι το 1937.

Ο Αλέξανδρος Ζαΐμης που αντικατέστησε τον πρίγκηπα Γεώργιο
στο αξίωμα του Υπάτου Αρμοστή της Κρήτης.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Περὶ Δικαστικῆς ἐξουσίας.

Ἄρθρον 87.

Ἡ Δικαιοσύνη ἀπονέμεται ὑπὸ δικαστῶν διορισμένων συμφωνῶς πρὸς τὸν δικαστικὸν ὁργανισμόν.

Ἄρθρον 88.

Οὐδεὶς τῶν ἐν τοῖς ἐγγυρίαις δικαστηρίοις ὑπηρετούντων δικαστῶν ἢ εἰσαγγελέων διορίζεται ἄνευ προτάσεως, οὐδὲ μετατίθεται ἄνευ γνωμοδότησεως, οὐδὲ παύεται προσωρινῶς ἢ ὁριστικῶς ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Δικαιοσύνης, ἀποτελουμένου ἀπὸ τὸν πρόεδρον, τὸν εἰσαγγελέα καὶ τρία τῶν μελῶν τοῦ ἐν Χανίοις Ἐρετίου.

Ἐξαιροῦνται οἱ πρόεδροι καὶ οἱ εἰσαγγελεῖς τῶν Ἐρετῶν. Ὁ δικαστικὸς ὁργανισμὸς θελεῖ κανονίσει τὸν τρόπον τοῦ διορισμοῦ καὶ τῆς παύσεως τούτων.

Ἄρθρον 89.

Ἡμεδαποὶ πρόεδροι, δικασταὶ καὶ εἰσαγγελεῖς καθίστανται μόνον ἐὰν τὸ διορισμὸς τῶν μὴ δυνάμενοι νὰ παύθωσιν ὁριστικῶς εἰλὴ διὰ τοὺς ἐπομένους λόγους.

1) Μετὰ τριπλῇ τελεσίδικον παιδαγωγικὴν τιμωρῶσιν ὑπὸ πολυμελοῦς δικαστηρίου, ὧν ἡ μία τούλάχιστον εἰς προσωρινὴν παύσιν.

2) Μετὰ τελεσίδικον καταδίκην εἰς ποινὴν τούλάχιστον φυλακίσεως ἑξ μηνῶν.

3) Μετὰ τελεσίδικον καταδίκην εἰς ποινὴν ἑνεκα πράξεως ἀναγομένης εἰς τὴν ὁημοσίαν ὑπηρεσίαν τῶν καὶ τιμωρουμένης ὡς πλημμελήματος ἀπὸ τοὺς ποινικοὺς νόμους.

4) Μετὰ τελεσίδικον καταδίκην ἑνεκα τινος τῶν ἐν ἀρθρῷ 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου πράξεων.

5) Μετὰ ἀνικανότητα εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος ἐπελθοῦσαν ἑνεκα γήρατος ἢ ἀνιάτου νοσήματος. Ἡ προσωρινὴ παύσις δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς ἑξ μηνάς.

ΑΛΕΞΑΝ

Υπατος

Ἐχέρας ἐπ' ἔφει τὸ
Συνταγματικὸν τὸ ἔφει
καὶ 130 τοῦ Ὁργάνου
τῆς γερουσίας Ἡμεῖς
Ἡμεῖς Ἐρετίου καὶ Ν

Ἀπεφασίσαι

Α'.) Διορίζ

Πρόεδρον Ἐρετῶν τῶν
ἐν Χανίοις καὶ τῶν
ἐν Χανίοις

Γενικοὺς Εἰσαγγελεῖς
Χανίων Ἐρετίου καὶ Ν
ἐν Χανίοις

Αὐτοεγγελεῖς παρὰ
Κριτικῶν.

Ἐρετίου

Παρὰ τῶ ἐν Χανίοις
ἐρετῶν. Ὁμοῦ καὶ τῶν
ἐν Χανίοις Παπιδίων, Ν
ἐν Χανίοις.

Παρὰ τῶ ἐν Χανίοις
ἐρετῶν. Ὁμοῦ καὶ τῶν
ἐν Χανίοις

Β'.) Διορίζ

Παρὰ τῶ ἐν Χανίοις

Προέδρου τῶν Μυστρίων
καὶ Καζιμάρων, Ἡμεῖς
Προέδρου Κατακλιμακίου
Γενικοῦ καὶ Νουβίου
Παρὰ τῶ ἐν Χανίοις
Προέδρου τῶν Φαναριῶν
Νουβίου Ε. Παπαδόπου, Προέδρου τῶν Σουλτανῶν Κόλλων
καὶ Μυστρίων Κατακλιμακίου, Νουβίου Σαραντάκου καὶ
Διακρίσεων Κατακλιμακίου.

Παρὰ τῶ ἐν Χανίοις Προέδρου

Προέδρου τῶν Φαναριῶν Παναγιώτου, Προέδρου τῶν
Γενικών Σουλτανῶν, Προέδρου τῶν Γενικών Νοτιοανατολικῶν
Κοινοτήτων Τραπεζικῶν, Διακρίσεων Κατακλιμακίου καὶ Ἡμεῖς
τῶν Παπιδίων.

Παρὰ τῶ ἐν Χανίοις Προέδρου

Προέδρου τῶν Μυστρίων Καζιμάρων, Προέδρου τῶν Γενικών
Γενικών, Προέδρου τῶν Σουλτανῶν Παπιδίων καὶ Νουβίου
ἐν Χανίοις Κατακλιμακίου καὶ Γενικών Ε. Διακρίσεων.

Εἰσαγγελεῖς ἐν Ἐρεμ
ἐν Ἀνδρῶν Παπαδόπου, Προέδρου
ἐν Χανίοις

ἐν Χανίοις
ἐν Χανίοις
ἐν Χανίοις

ἐν Χανίοις
ἐν Χανίοις
ἐν Χανίοις
ἐν Χανίοις

ἐν Χανίοις
ἐν Χανίοις
ἐν Χανίοις
ἐν Χανίοις

Κατακλιμακίου

ἐν Χανίοις

ἐν Χανίοις
ἐν Χανίοις
ἐν Χανίοις

ἐν Χανίοις
ἐν Χανίοις

ἐν Χανίοις

ΕΠΙΣΗΜΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

ΤΕΤΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΑΪΜΗΣ

Υπάτος Ἀρμοστής ἐν Κρήτῃ

Ἐχόντες ἐπ' ὄψει τὰ άρθρα 110, 93, 109, 112 καὶ 113 τοῦ Συντάγματος, τὰ άρθρα 3, 14, 15, 19, 43, 125, 126, 127 καὶ 130 τοῦ Ὁργανικοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ τὸ ἐπὶ σημερινῇ χρονολογίᾳ Πρώτερον Διάταγμα περὶ ὁργανώσεως τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ Ἐρετίου καὶ τοῦ Πρωτοδικείου Σφακίων.

Ἀποφασίσαντες καὶ διατάσσομεν

Α.) Διορίζομεν

Πρόεδρον Ἐρετῶν τῶν Δημητρίων Δημητριάδην τοῦ ἐν Χανίῳ Ἐρετίου καὶ τῶν Σωτήριον Χαράλαμην τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ τοιοῦτου.

Γενικοὺς Εἰσαγγελεῖς τοὺς Γεώργιον Πλευριτὴν παρὰ τοῦ ἐν Χανίοις Ἐρετίῳ καὶ Νικόλαον Μανωλίδην παρὰ τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ τοιοῦτου.

Ἀντεπισταγγελεῖς παρὰ τοῦ ἐν Χανίοις Ἐρετίῳ τὸν Ἰωάννην Κρίστην.

Εἰρέτας

Παρὰ τοῦ ἐν Χανίοις Ἐρετίῳ τοὺς Ἀριστείδην Ἀλεξάνδρου, Θεόδωρον Θεωδορίπουλον, Μάρκον Δημητριάδην Κωνσταντίνον Παπαδάκη, Νικόλαον Γιακαλάκη καὶ Ἰωάννη Σαουνάτσον.

Παρὰ τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ Ἐρετίῳ τοὺς Ἀλεξάνδρον Πηλείδην, Ἰωάννη Χατζήν, Πέτρον Φούρνι καὶ Πέτρον Τσιμαράκη.

Β.) Διορίζομεν

Παρὰ τοῦ ἐν Χανίοις Πρωτοδικείου

Πρόεδρον τὸν Μιχαὴλ Γκιωννιάδην, Εἰσαγγελεῖς τὸν Γεώργιον Κατάρδην, Πρωτοδικὰς τοὺς Μιχαὴλ Διακιάδην, Ἰωάννη Κατσακαρακίτην, Ἰωάννη Μανωτακίτην, Πάστον Ρουκουτάκη καὶ Νικόλαον Παπαδάκη.

Παρὰ τοῦ ἐν Ρεθύμνι Πρωτοδικείου

Πρόεδρον τὸν Φραντζή Φραντζεσκίην, Εἰσαγγελεῖς τὸν Νικόλαον Γ. Παπαδάκη, Πρωτοδικὰς τοὺς Στυλιανὸν Κίλιακῶν, Μιχαὴλ Κικελιάκη, Νικόλαον Σερποτάκη καὶ Δημήτριον Κατσαράκη.

Παρὰ τοῦ ἐν Ἡρακλείῳ Πρωτοδικείου

Πρόεδρον τὸν Ἐμμανουὴλ Πανηγυράκη, Εἰσαγγελεῖς τὸν Γεώργιον Σκυλλῆν, Πρωτοδικὰς τοὺς Γεώργιον Μιχαηλοδάκη, Κωνσταντίνον Τζαμαράκη, Δημήτριον Κατσοῦδακη καὶ Γεώργιον Πηλείδακη.

Παρὰ τοῦ ἐν Λασιθίῳ Πρωτοδικείου

Πρόεδρον τὸν Μιχαὴλ Κατάρδην, Εἰσαγγελεῖς τὸν Ἰωάννην Γεωργιάκη, Πρωτοδικὰς τοὺς Στυλιανὸν Παπαντωνιάκη, Νικόλαον Τζορζιάκη καὶ Γεώργιον Θ. Ἀντωνιάκη.

Παρὰ τοῦ Πρωτοδικείου Σφακίων

Πρόεδρον τὸν Ἰωάννη Κατάρδην, Εἰσαγγελεῖς τὸν Ἐμμανουὴλ Κλαπουτάκη, Πρωτοδικὰς τοὺς Ἀντώνιον Παρακιάκη, Νικόλαον Σιδδάκη καὶ Ἀντώνιον Δαυνομάκη.

Γ'. Διορίζομεν Εἰρηνοδίκας

Χανίων τῶν Ἐμμανουὴλ Παζουζῆν.

Ρεθύμνης τὸν Ἰωάννη Διακονιάκη.

Ἡρακλείου τὸν Ἐμμανουὴλ Αναγνωστάκη.

Καστελλίου Κισσάρου τὸν Ἐμμανουὴλ Καλλιέργη.

Κισσομάρτιου Κισσάρου τὸν Ἀντώνιον Κωνσταντίνου.

Κανδάρου τὸν Κωνσταντίνον Τρανταλίδην.

Χώρας Σφακίων τὸν Στυλιανὸν Τρόνον.

Ἀλικιανῶν Κυθωνίας τὸν Γεώργιον Οἰκονομίδην.

Ἀποκορώνου τὸν Ἀριστείδην Βιτσικονιάκη.

Ἁγίου Βασιλείου τὸν Ἐμμανουὴλ Καπελλάκη.

Ρουστίκων Ρεθύμνης τὸν Βασίλειον Μαλαμαράδην.

Ἀχαρίου τὸν Πάστον Πηλίδην.

Μυλοποτάμου τὸν Μιχαὴλ Κωνσταντίνου.

Ἁγίου Μόρωνος τὸν Γεώργιον Σφακιαν.

Ἀρχανῶν τὸν Κωνσταντίνον Τσιλιπάκη.

Καστελλίου Πεδιάδος τὸν Γεώργιον Κοκκίνην.

Καλαχωρίου Πεδιάδος τὸν Ἰωάννη Καλεμμεράκη.

Πόργου τὸν Ἰωάννη Τατλῆν.

Μοιρῶν τὸν Κωνσταντίνον Παπαδάκη.

Βέρον τὸν Ἐμμανουὴλ Βογιάκη.

Νεαπόλεως τὸν Χαράλαμην Φαγκουμμελιάκη.

Ἁγίου Νικολάου τὸν Ἀντώνιον Σαβορτζιανιάκη.

Ἱεραπύττης τὸν Ἐμμ. Α. Παπαδάκη.

Τζερμακίου τὸν Γεώργιον Βλατῆν.

Πέλλου τὸν Μενέλαον Ἰωάν. Λαυδράκη.

Σητείας τὸν Ἐμμανουὴλ Σερποτάκη.

Εν Χανίοις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1907.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΘΡ. Α. ΖΑΪΜΗΣ

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Κυβερνήσεως

Η Επιτροπή της Β' Συντακτικής Συνέλευσης, που ανέλαβε τη σύνταξη του σχεδίου του νέου Συντάγματος της Κρήτης, υπό την προεδρία του Ανωταρίου Μιχελιδάκη. Το άρθρο 93 του Συντάγματος αυτού αναφέρεται στην ίδρυση Εφετείου με έδρα το Ηράκλειο και περιφέρεια τους Νομούς Ηρακλείου και Λασιθίου.

Το 1913 το Εφετείο Ηρακλείου εξακολουθούσε να λειτουργεί υποδειγματικά. Ωστόσο, παρά την προφανή αναγκαιότητα της ύπαρξης και λειτουργίας του, ο λαός της Κρήτης διαβάζει κατάπληκτος τον Οκτώβριο του ιδίου έτους, σε εφημερίδα του Ηρακλείου, εντονώτατη διαμαρτυρία² επιφανών κατοίκων της πόλεως δια την επικειμένην κατάργησιν του.

Την παρελθούσαν Τρίτην, γράφει η εφημερίδα «Ίδη», επληροφορείτο ο κόσμος δι' εσπερινού τηλεγραφήματος εκδοθέντος εις παράρτημα, την επικειμένην κατάργησιν του Εφετείου Ηρακλείου. Η είδησις ως ήτο επόμενον ανησύχησε αρκετά ολόκληρον τον Νομόν Ηρακλείου, ο οποίος κατηγανακτισμένος δια την τοιαύτην κατάφωρον αδικίαν της Κυβερνήσεως, εσκέπτετο να διοργανώση συλλαλητήριον υπέρ της διατηρήσεως του Εφετείου Ηρακλείου. Ίνα μη παρεξηγηθή όμως ο τοιούτος τρόπος της διαμαρτυρίας του Λαού προς την Κυβέρνησιν, επεκράτησε η

2. Το κείμενο των επιφανών κατοίκων του Ηρακλείου και των τηλεγραφήματων διαμαρτυρίας βρήκαμε στο βιβλίο της Αλίκης-Ευαγγελίας Παλίδου-Τσιγκάνη: Ο Πατριάρχης Μελέτιος Πηγάς, η οικογένειά του και η Κρήτη (1866-1913), Ηράκλειο 1992.

σκέψις όπως ο Λαός δια των Πληρεξουσίων του διαμαρτυρηθή εντόνως προς την Α.Μ. τον Βασιλέα, απεστάλησαν δε ακολούθως [] τηλεγραφήματα.

Δημοσιεύομε εδώ ένα μόνο από τα τηλεγραφήματα αυτά:

ΑΙ' ΤΟΙ' ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΑ ΒΑΣΙΛΕΑ, ΑΘΗΝΑΣ

Οι επί σειράν ετών αντιπροσωπεύσαντες την ανατολικήν Κρήτην εν τη ιδία αυτής Βουλῇ, ικευτεύουσι θαδυσεβάστως Ὑμετέρα Μεγαλειότητα, όπως ευδοκῇ-ση προκρίνουσα οιονδήποτε μέτρον ἤθελε θεωρήσει δίκαιον, να παραμείνῃ το εν Ηρακλείῳ Εἴφετεϊόν, ευρισκόμενον εἰς το κέντρον της νήσου, τουλάχιστον ἄχρις ὅτου Κρήτες Βουλευταὶ παρακαδίσωσιν εν τῷ Βουλευτηρίῳ ἔνθα καταδείξωσιν ὅτι ἡ κατάργησις Εἴφετείου Ηρακλείου απομακρύνει τελείως, μέχρι βαθμοῦ αποστερήσεως, τὴν απονομήν της δικαιοσύνης εἰς Νομούς Ηρακλείου καὶ Λασιθίου, ἐλλείψει καὶ της στοιχειώδους συγκοινωνίας.

Πιστοὶ υπήκοοι

Αντών. Μιχελιδάκης, Εμμ. Λογιάδης, Μιχ. Σακλαμπανάκης, Μιχ. Μανασσάκης, Εμμ. Μαραγκάκης, Εμμ. Λεβέντης, Εμμ. Κωνιστάκης, Γεωργ. Κοκκινάκης, Αριστ. Πασχαλίδης, Γεωργ. Βορεάδης, Εμμ. Λυδάκης, Μιχ. Σεργάκης, Σ.Μ. Βιστάκης, Γεωργ. Μαζής, Ιωαν. Βογιατζάκης, Ιωαν. Πολυξίγκης, Μιχ. Μακράκης.

Λίγο αργότερα ἡ “Ἰδῆ” δημοσιεύει υπόμνημα των δικηγόρων Ηρακλείου καὶ Λασιθίου πρὸς τον πρωθυπουργό της χώρας. Το απόσπασμα που ακολουθεῖ θα μπορούσε να ἔχει γραφεί σήμερα:

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΝ

Επ' ευκαιρία της αναγγελθείσης καταργήσεως του Εἴφετείου Ηρακλείου, δημοσιεύομεν το κάτωθι υπόμνημα το αποσταλέν προ πολλῶν ἡμερῶν εἰς τον κ. Ελευθ. Βενιζέλον, καὶ δια του οποίου πλέον ἢ ευγλῶττως καὶ πειστικῶς καταδεικνύεται ἡ ἀνάγκη της διατηρήσεως του Εἴφετείου Ηρακλείου.

«Από τινός χρόνου εκυκλοφόρει μεν ενταύθα ἀδεσπότης ἡ εἶδησις ὅτι ὑπάρχει σκέψις παρὰ τῇ σεβαστῇ Κυβερνήσει όπως καταργηθῇ το Εἴφετεϊόν Ηρακλείου, ἀλλὰ δεν ἐδόθη σημασία εἰς τὴν φήμην, οὐδ' ἐπιστεύθη αὐτῇ. Πρό τινων ὁμως ἡμερῶν διεδόθη καὶ πάλιν, ἀλλὰ μετ' ἐπιτάσεως, ὅτι ὄντως θα πραγματοποιηθῇ ἡ σκέψις αὐτῇ, ἅμα τῇ ἀφομοιώσει της Νήσου μετὰ του Κράτους καὶ ὅτι ἤρξατο ἡ ἀποσύνδεσις αὐτοῦ, μετατεθέντος ἐντεύθεν εἰς το Εἴφετεϊόν Χανίων του Εἴφετου κ. Βασιλειάδου.

Η είδησις αὕτη, ὡς εἰκός, ἐτάραξεν οὐ μόνον ἡμᾶς ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς κατοίκους τοῦ Νομοῦ Ἡρακλείου, διό καὶ ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ ἀπευθυνθῶμεν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Εὐχοχότητα καὶ υποβάλωμεν δια τοῦ παρόντος υπομνήματος εἰς τὴν δικαίαν κρίσιν αὐτῆς τοὺς λόγους δι' οὓς εἶναι ἀπαραίτητος ἡ λειτουργία Εἰσπληρώσεως ἐν τῇ πόλει Ἡρακλείου.

Τὸ Ἡράκλειον, ὡς γνωρίζετε Εὐχοχότατε, εἶναι ἡ μεγαλυτέρα πόλις τῆς Νήσου μας καὶ κείται εἰς τὸ μέσον ακριβῶς τῆς βορείου παραλίας αὐτῆς. Τα πλεονεκτήματα ταῦτα καὶ μόνον ἀρκοῦσιν ἀναντιρρήτως ὅπως πείσωσι πάντα ἀντιφρονούντα περὶ τοῦ δικαίου τοῦ Ἡρακλείου, ὅπως ἔχη Εἰσπληρώσεως, τὸ μὲν διότι οἱ παρ' αὐτῷ δικασταὶ θὰ ζώσιν εἰς τὴν μεγαλυτέραν πόλιν τῆς Κρήτης καὶ θὰ ὦσιν ἀπηλλαγμένοι ὅλων ἐκεῖνων τῶν ἐνοχλήσεων τῶν παρατηρουμένων εἰς τὰ μικρὰ κέντρα, τὸ δὲ διότι οὐδὲν παράπονον δύναται νὰ γεννηθῇ παρὰ τῶν κατοικούντων εἰς τὰς ἀπομεμακρυσμένας ἐπαρχίας, καθότι θὰ ἐξισωθῶσιν αἱ ἀποστάσεις καὶ δὲν θὰ παρουσιάζεται τὸ μέγα ἀδίκον [].

Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς σωτηρίου ἐξισώσεως τῶν πολιτῶν, ἣν ὡς γνωστὸν ποθεῖ πλείοντερον πάσης ἄλλης ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ, δεόν νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐξῆς: [] εἶναι ἀδίκον νὰ διακινδυνεύωσι τὴν ζωὴν τῶν οἱ πολίται καὶ νὰ υποβάλλωνται εἰς υπερμέτρους καὶ δυσαναλόγους δαπάνας ἵνα ζητήσωσι τὸ τυχόν ἀμφισβητούμενον δίκαιον αὐτῶν, καθότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ προτιμῶσιν βεβαίως, ἀν μὴ τι ἄλλο, τουλάχιστον νὰ παραιτῶνται τοῦ δικαίου αὐτῶν, ἀλλὰ μὴν τοιαύτῃ κατάστασις πολὺ ἀπέχει τοῦ νὰ εἶναι οὐκ ἀδίκον καὶ εὐχάριστος ὡς ἐγκυμονούσα πολλοὺς κινδύνους, οὓς βεβαίως δεόν νὰ ἀπομακρύνῃ τις ὅσο τὸ δυνατόν πλείοντερον. []

Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 20 Ὀκτωβρίου τοῦ 1913

Διατελούμεν μετὰ σεβασμοῦ

(Ἐπονται οἱ υπογραφές τῶν Δικηγόρων Ἡρακλείου καὶ Λασιθίου)

Παρά τις ἐκείναις ὁμως καὶ τις διαμαρτυρίαις τῶν κατοίκων καὶ τῶν φορέων τῆς Ἀνατολικῆς Κρήτης, γὰρ λόγους εὐεξήγητους, τὸ 1914 τὸ Εἰσπληρῶσεως Ἡρακλείου καταργήθηκε.

Από τότε και μέχρι σήμερα οι κάτοικοι της Ανατολικής Κρήτης διεκδικούν την επανίδρυση του Εφετείου, προσπαθώντας να αποδείξουν το αυτονόητο. Το εύλογο, δίκαιο και πάγιο αίτημα τους για ίσες δυνατότητες στην απονομή της δευτεροβάθμιας Δικαιοσύνης πέφτει διαρκώς στο κενό. Αναγκασμένοι να διανύουν εκατοντάδες χιλιόμετρα, να επιβαρύνονται με δαπάνες δυσανάλογες, να χάνουν κάθε χρόνο χιλιάδες εργατοώρες, να αναλώνονται προσπαθώντας να πείσουν μάρτυρες ή άλλους παράγοντες να υποβληθούν στην ταλαιπωρία, πολύ συχνά αποθαρρύνονται και δεν προσφεύγουν διόλου στον δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας. Οι επί δεκαετίες συνεχείς κινητοποιήσεις των φορέων και των Δικηγορικών Συλλόγων Ηρακλείου και Λασιθίου, δεν έχουν φέρει ως τώρα κανένα αποτέλεσμα. Μάταιες επισκέψεις στα γραφεία των αρμοδίων στην Αθήνα, απεργίες και φωνές διαμαρτυρίας εις ώτα μη ακουόντων, δεκάδες δημοσιεύσεις στον τύπο, απάντητες επιστολές (μόνον στο γραφείο του πρωθυπουργού εκκρεμούν αυτή τη στιγμή δύο), αλλά οι αρμόδιοι εξακολουθούν να κωφεύουν σε όλα τα παρακάτω:

α. Στη συνταγματική επιταγή των αρθρ. 4,5,8 και 25 του Συντάγματος: *Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του Νόμου*

Όπως εξακολουθούν να έχουν τα πράγματα, οι κάτοικοι των Χανίων και του Ρεθύμνου, που σε λιγότερο από μία ώρα βρίσκονται στην έδρα του Εφετείου, αντιμετωπίζονται ως απολύτως ίσοι με τους κατοίκους της Σητείας, της Βιάννου, της Ιεράπετρας, που χρειάζεται να διανύσουν (μετ' επιστροφής και κατά μέσο όρο) 600 χιλιόμετρα από τις διάφορες περιοχές της Σητείας και 280 από την πόλη ή 300 από την ύπαιθρο του Ηρακλείου, με οδικό δίκτυο συχνά απaráδεκτο, για να φθάσουν στα Χανιά. Κάθε δεκαετία χάνουν 750 000 ώρες εργασίας, που μαζί με τα μεταφορικά και τα έξοδα ολιγόωρης παραμονής στα Χανιά, τους στοιχίζουν περί τα 4 δισεκατομμύρια δραχμές. Επί πλέον, είναι υποχρεωμένοι να πληρώνουν αυξημένες (εκτός έδρας) αμοιβές στους δικηγόρους τους, ενώ διατρέχουν τον κίνδυνο να καταδικασθούν, επειδή δεν καταφέρνουν να πείσουν τους μάρτυρες να εμφανισθούν για πολλοστή φορά (λόγω των αναβολών) ενώπιον του δικαστηρίου.³ Έτσι, εξαναγκάζονται να παραιτηθούν από δικαιώματα συνταγματικά κατοχυρωμένα, δικαιώματα τα οποία σε μια σύγχρονη δημοκρατία απολαμβάνει αυτονόητα, κάθε πολίτης.

³ Τα στοιχεία προέρχονται από σχετική έρευνα του Δικηγορικού Συλλόγου Ηρακλείου.

Εξακολουθούν επίσης:

β. Να παραβλέπουν την αμείλικτη πραγματικότητα, σύμφωνα με την οποία, τα τρία πέμπτα του συνολικού πληθυσμού της νήσου κατοικούν στους νομούς Λασιθίου-Ηρακλείου (περισσότεροι από 370.000 έναντι συνόλου 601.000 περίπου).

γ. Να αδιαφορούν για το γεγονός ότι στις ανατολικές επαρχίες παρουσιάζεται εντονότερη οικονομική δραστηριότητα, με συνέπεια τη δημιουργία πληθώρας υποθέσεων αστικού, ποινικού και διοικητικού ενδιαφέροντος. Το 60% περίπου του συνόλου των Εφετειακών αποφάσεων της τριετίας 1998-2000 αφορούσε σε κατοίκους της Ανατολικής Κρήτης. Σε καμιά άλλη περιοχή της χώρας δεν υπάρχει ανάγκη να διανύσουν οι παράγοντες μιας δίκης τέτοιαν απόσταση, να υποβληθούν σε τόσα έξοδα, να υποστούν τόση ταλαιπωρία, για να καταφύγουν στη δευτεροβάθμια Δικαιοσύνη. Για τους ίδιους λόγους άλλωστε την τελευταία δεκαετία ιδρύθηκαν δύο νέες έδρες Εφετείων (Δυτικής Μακεδονίας και Λαμίας) ενώ προσφάτως, τον Αύγουστο του 2001, στις ήδη λειτουργούσες μεταβατικές έδρες προστέθηκαν δύο ακόμη: στη Λειβαδιά (από το Εφετείο Λαμίας) και στη Χαλκίδα (από το Εφετείο Αθηνών). Έτσι οι κάτοικοι της Ανατολικής Κρήτης εξακολουθούν να είναι οι μόνοι σε ολόκληρη τη χώρα που αντιμετωπίζουν τόσες και τέτοιες δυσχέρειες για να προσφύγουν στη δευτεροβάθμια Δικαιοσύνη.

Τέλος δεν αξιολογούν όπως επιβάλλεται το γεγονός ότι:

δ. Η επανίδρυση του Εφετείου Ηρακλείου σημαίνει όχι μόνο αποκατάσταση της ισονομίας, αλλά και περιφρόρηση του ίδιου του κύρους της Δικαιοσύνης. Μόνον η ταχεία και άμεση απονομή, η εύκολη και απρόσκοπτη προσφυγή σε κάθε βαθμό δικαιοδοσίας με το λιγότερο δυνατό κόστος και χωρίς άδικη ταλαιπωρία εξασφαλίζει την εμπιστοσύνη του πολίτη στο κράτος δικαίου. Λησμονούν δε οι αρμόδιοι πως και αν ακόμη το Εφετείο Ηρακλείου επαναλειτουργήσει περιλαμβάνοντας και τις υποθέσεις του Νομού Λασιθίου, οι υποθέσεις που απομένουν στο Εφετείο Χανίων θα εξακολουθούν να είναι περισσότερες από εκείνες που δικάζουν άλλα Εφετεία της χώρας (π.χ. Δωδεκανήσου, Δυτικής Μακεδονίας). Αίολα λοιπόν είναι τα επιχειρήματα εκείνων που υποστηρίζουν

ότι η λειτουργία του Εφέτειου Ηρακλείου θα σημάνει αποψίλωση και πτώση του κύρους ενός δευτεροβάθμιου δικαστηρίου.

Βρισκόμαστε ήδη στο 2001 και παρά το γεγονός ότι όλα τα δεδομένα της οικονομικής και κοινωνικής ζωής έχουν μεταβληθεί δραματικά από το 1914, το μέγα άδικο εξακολουθεί να παρουσιάζεται. Ένας σχεδόν αιώνας έχει παρέλθει και οι κάτοικοι του Ηρακλείου και του Λασιθίου συνεχίζουν να διακινδυνεύουν την ζωή των και να υποβάλλονται εις υπερμέτρους και δυσαναλόγους δαπάνες ίνα ζητήσωσι το τυχόν αμφισβητούμενον δίκαιόν των, ακριβώς όπως και τότε. Ελπίζουμε όμως ότι η Κυβέρνηση θα αποφασίσει να σταματήσει επιτέλους την ταλαιπωρία τόσων χιλιάδων πολιτών, αποκαθιστώντας συγχρόνως την ισονομία στην Κρήτη.

Ηράκλειο, Νοέμβριος 2001

